

GUIA PRÀCTICA

DE SEGURETAT I HIGIENE PER LA
REALITZACIÓ D'ESPECTACLES

D'ARTS DE CARRER

PROTOCOL REALITZAT PER PATEA
Col·laboració: Artekale i TTP

GUIA DE PRÀCTIQUES DE SEGURETAT I HIGIENE PER A LA REALITZACIÓ D'ESPECTACLES DE LES ARTS DE CARRER

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

2

Introducció a l'especialitat d'Arts en Viu i en especial a les Arts de Carrer, per entendre la idiosincràsia de l'activitat i poder ajustar mesures de prevenció que no impedeixin la realització de l'activitat.

CONSIDERACIONS GENERALS

4

Mesures de prevenció generals que poden ser considerades per qualsevol empresa de cara als seus treballadors i treballadores.

PREPRODUCCIÓ, PRODUCCIÓ I EXHIBICIÓ

5

Mesures de prevenció a prendre per part de la companyia durant les fases d'una producció.

EXHIBICIÓ EN LES ARTS DE CARRER

6

Mesures de prevenció a prendre per l'entitat contractant per l'exhibició d'un espectacle.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT

L'escènica és una activitat essencialment "social" que requereix, inevitablement, el contacte físic dels seus intèrprets. La seva forma artística és la representació (en funcions, actuacions, bolos, etc.) a partir d'uns/es artistes davant un públic. És indissociable de les representacions, el contacte físic entre els artistes a escena, per la qual cosa necessitem unes mesures concretes que no impossibilitin la realització de l'activitat. Això ja ha ocorregut en altres sectors com el pesquer, ja que en els vaixells no es poden complir les actuals mesures de seguretat.

Les Arts de Carrer aglutinen peces de totes les disciplines escèniques: teatre, dansa, circ i música, amb la peculiaritat de ser creades específicament per a ser representades en espais públics o llocs no convencionals. Les peculiaritats d'aquesta especialitat fan que s'enriqueixi amb multitud de maneres de relacionar-se amb el públic i això genera tres grans blocs de tipus d'espectacles: itinerants, estàtics i instal·lacions. Cadascun d'ells requerirà protocols lleugerament diferents.

Abans de continuar amb les mesures proposades és necessari ressaltar que les creacions produïdes per a espais públics no tenen per què associar-se a multituds ni tampoc a la impossibilitat de controlar el nombre d'assistents a la representació.

FASES D'UN ESPECTACLE

Els espectacles passen per diferents fases des de la seva creació fins a finalitzar el seu recorregut:

- 1 Preproducció.** Es gesta la idea, l'organigrama i es contacta amb l'equip.
- 2 Producció.** Es dona inici als assajos i la coordinació de tots els elements fins a l'estrena.
- 3 Exhibició.** La companyia actua en diferents places i indrets a l'aire lliure, per a això necessita carregar els materials, viatjar fins al lloc de representació, descarregar, fer el muntatge (escenografia, estructures, vestuari...), realitzar un assaig o passi tècnic, representar l'espectacle en directe, desmuntar i tornar al lloc d'origen.

TIPUS DE FEINA

En les Arts de Carrer participen diferents professionals: personal tècnic, artístic, administratiu i de producció, etc. I la prevenció de riscos serà diferent atenent que es pugui desenvolupar l'activitat:

- 1.** Es planteja una distinció bàsica respecte al repartiment artístic i al tècnic. El repartiment artístic – donades les característiques del seu treball - podrà no respectar la distància física i l'ús d' EPIs quan estigui treballant i desenvolupant l'espectacle. Sent una excepció que respon a l'objectiu de possibilitar l'activitat artística, ja que d'una altra manera el seu desenvolupament seria impossible.

Al mateix temps, la personalitat pròpia de cada espectacle obre una gamma de casuística variada. Però, amb caràcter general, es poden aplicar mesures per a garantir al màxim la seguretat i salut dels artistes.

- 2.** El personal tècnic, en canvi, estarà totalment subjecte a l'ús exclusiu d'EPIs en funció del risc isegons el context i de les mesures que es prenguin en l'àmbit organitzatiu i col·lectiu.

- 3.** Quan l'equip artístic sigui també l'encarregat del muntatge i desmuntatge dels artefactes i elements escènics, les mesures de prevenció s'ajustaran a les circumstàncies de l'activitat.

TIPUS DE FORMAT

Podem dividir els diferents formats en 3 grans blocs:

1. Itinerants

Es caracteritzen pel desplaçament del públic en un recorregut a l'aire lliure, en carrers, parcs o places, acompanyant el desenvolupament de les escenes de la peça. El públic participa de manera més o menys propera depenent principalment de l'espai on es programa l'espectacle. Aquest tipus d'espectacle és molt adaptable a les circumstàncies, així doncs es pot adaptar l'acció de la peça per a realitzar-la mantenint el públic a més distància.

2. Estàtics

Aquest tipus d'espectacles es caracteritza per la realització de l'espectacle en un espai concret i fix, situant el públic al voltant de l'espectacle de diferents maneres: en un cercle complet, en semicercle o simulant una platea d'un teatre; amb cadires, bancs o marcant el terra. Existeixen altres possibilitats de distribució, però són variants de les anomenades, per exemple es podria destacar la dansa vertical o el circ aeri.

El tractament del públic pot ser similar a una sala de teatre: asseguts amb cadires instal·lades per l'organització o de caràcter personal aportades per cadascun dels espectadors i col·locades en les marques que hagi deixat l'organització. Però també poden gaudir de l'espectacle dempeus en llocs senyalitzats prèviament i mantenint la distància entre les altres persones presents i envers l'espectacle.

3. Instal·lacions

Aquest format d'intervenció escènica en espai públic es caracteritza per la instal·lació d'artefactes escènics i escenogràfics als quals els espectadors accedeixen per a gaudir de peces escèniques, o bé per a interactuar amb els elements seguint una dramaturgia definida en el procés.

CONSIDERACIONES GENERALES

La companyia pren el compromís amb la salut adoptant les mesures actives per a garantir que l'exercici i experiència de l'activitat controli la transmissió del patogen fins a la definitiva existència d'una vacuna eficaç i sempre en relació a les mesures oficials establertes en cada moment.

És fonamental la sostenibilitat d'aquestes mesures, és a dir, la capacitat d'assumir la seva aplicació sense desnaturalitzar l'activitat i que no la puguin fer inviable econòmicament.

- 1** Garantir que les persones de la companyia que presentin símptomes relacionats amb la COVID 19 no vinguin a treballar.
- 2** Si la persona treballadora ha tingut contacte estret amb una persona malalta simptomàtica, es seguiran les indicacions mèdiques que estableixin les autoritats sanitàries.
- 3** Es potenciarà el teletreball per al personal d'administració i oficina, com prioritat en totes les fases de producció, producció i gestió.
- 4** Evitar l'ús de paper. Es reduirà al mínim imprescindible la impressió en paper de tota mena de documents.

PLA DE CONTINGÈNCIA COVID 19

- 5** Cada companyia haurà d'elaborar i facilitar als seus treballadors i treballadores un Pla de Contingència o Protocol General de Seguretat i Salut Laboral sobre el COVID-19. Aquest inclourà les mesures preventives i de protecció específiques de cada lloc de treball, tenint present les condicions psicofísiques i de salut de les persones que l'ocupen.
- 6** El Pla de Contingència o Protocol General de Salut Laboral sobre el COVID-19 haurà de ser pràctic, senzill i clar. Estarà sotmès a un seguiment constant per les companyies en funció de l'evolució de la malaltia i la pandèmia i les directrius que determinin en cada moment les autoritats sanitàries.
- 7** La companyia aplicarà aquest Pla de Contingència o Protocol General de Salut Laboral sobre el COVID-19 a totes les seves activitats.
- 8** La persona responsable de Riscos Laborals serà la responsable de les mesures excepcionals de prevenció durant la crisi del COVID-19; aquesta serà punt de referència per al conjunt de la companyia i el personal contractat que participi a cada espectacle. La persona designada treballarà en base a aquesta guia o el seu propi pla de prevenció i les disposicions que emetin les autoritats sanitàries.
- 9** Quan es subcontracta a altres empreses es sol·licitarà els mateixos programes o plans de contingència i prevenció.

PROTECCIÓ INDIVIDUAL I HIGIENE

- 10** Oferir un fàcil accés a l'aigua i sabó. Als llocs on no sigui possible caldrà distribuir gels hidroalcohòlics per a la higiene de mans i paper d'un sol ús per eixugar-se. Les papereres disposaran d'una bossa que pugui tancar-se i una tapa. És convenient que disposin d'un mecanisme d'obertura de pedal.
- 11** Per al personal administratiu, de producció i el personal tècnic: Ús exclusiu d'EPIs en funció del risc i com última mesura entre la persona i el risc, després d'haver pres prèviament les mesures organitzatives i col·lectives abans esmentades.
- 12** Mantenir, emmagatzemar, usar i eliminar correctament els EPIs, amb especial atenció en la seva col·locació i retirada.
- 13** Són normes bàsiques d'higiene: rentar-se sovint les mans, especialment en els canvis d'activitat, cobrir-se la boca i el nas al tossir o esternudar amb un mocador d'un sol ús, i si no és possible, amb l'interior del colze flexionat.
- 14** L'ús de dispositius mòbils, ordinadors, tauletes i walkies seran convenientment desinfectats tant a l'inici com al final de l'activitat.

PRE PRODUCCIÓ, PRODUCCIÓ I EXHIBICIÓ

VISITES TÈCNIQUES

- 1** Les visites tècniques que s'hagin de realitzar als municipis amb la finalitat de conèixer o ajudar a la definició i habilitació dels espais per realitzar el espectacles, es faran , sempre que sigui possible, amb la participació de la menor quantitat de persones requerides. En tot cas, es respectaran les mesures sanitàries corresponents.

MATERIAL DE LA COMPANYIA

- 2** Els instruments, material de treball i elements d'escena, s'hauran de desinfectar periòdicament.
- 3** Els productes i material de maquillatge i perruqueria seran, preferentment, d'un sol ús i es desinfectaran quan calgui.
- 4** Serà necessari el rentat i desinfecció, així com guardar la roba de cada una de les persones que formen part de l'elenc artístic, en boses individuals.
- 5** Els elements d'atrezzo que s'utilitzin als espectacles i que no puguin ser d'ús individual i sí compartit, seran desinfectats periòdicament.

DESPLAÇAMENTS

- 6** La companyia proporcionarà als treballadors i treballadores que ho necessitin una Declaració Responsable o Certificat de Mobilitat per els seus desplaçaments.
- 7** En els viatges del personal tècnic es respectaran les directrius determinades per les autoritats competents.
- 8** En el cas de l'elenc artístic, que per les característiques de la seva feina no podrà mantenir la distància interpersonal, es podran ocupar totes les places dels vehicles que s'utilitzin per a desplaçar-se als municipis on es realitzin les funcions, tant a l'anada com a la tornada, amb els EPIs pertinents.
- 9** En aquests casos, la companyia acreditarà la justificació dels desplaçaments.

EXHIBICIÓ

En aquest apartat es concreten les diferents pautes a seguir en cada un dels espais que s'habilitin per al desenvolupament dels espectacles, atenent, en general, als moments de muntatge i desmuntatge, el passi tècnic i l'actuació i des de la perspectiva de les persones que hi treballaran en aquell espai.

- 10** Les tasques i processos associats a l'espai tècnic (muntatge i desmuntatge, passi tècnic, espectacle) hauran de planificar-se de forma que el personal tècnic pugui mantenir la distància interpersonal establerta, sempre que sigui possible.
- 11** La companyia oferirà, quan calgui, als seus treballadors i treballadores material de protecció (EPI)
- 12** En general, la companyia assumirà a l'inici i al cessament de l'activitat diària la neteja i la custòdia del material de la seva propietat.
- 13** Els micròfons, auriculars i altres materials similars seran d'ús individual, sempre que sigui possible, i es desinfectaran quan calgui.
- 14** Si aquests materials són proporcionats per una empresa externa, aquesta haurà de vetllar per la seva desinfecció i garantir la seva higienització per al seu ús.
- 15** Durant les parades tècniques (alimentació, aturades per sibministrament,..) es respectaran les normes dels establiments on s'hi accedeixi.

EXHIBICIÓ EN LES ARTS DE CARRER

En aquest apartat, ens centrem en les necessitats de regulació en l'àmbit de la representació dels espectacles. En les necessitats tècniques i humanes en la relació entre la funció i el públic.

Com s'ha indicat anteriorment, la riquesa de la relació de les Arts de Carrer amb el públic és molt abundant en variants i possibilitats però no per això insegura o ineficaç per a mantenir les distàncies físiques recomanades en els protocols sanitaris.

També hem de nomenar tant les necessitats que genera la producció "in situ" de les peces per a espai públic com els espais destinats a camerinos o els llocs de muntatge, que no sempre són llocs creats per a tal fi i que necessiten de protocols específics, per aquest motiu desenvolupem dos apartats en referència a aquests àmbits.

RECOMANACIONS GENERALS

Abans d'iniciar el capítol de propostes preventives per a cadascun dels tipus d'espectacles definits amb anterioritat, comencem amb unes recomanacions generals que hauran de ser aplicades de forma generalitzada:

- 1** S'evitarà el contacte físic, mantenint la distàncies sanitàries recomanades sempre que sigui possible.
- 2** No es realitzarà distribució de qualsevol mena d'objecte, llibres o fullets que no hagi estat tractat prèviament, per a evitar contagis.
- 3** Instal·lació de dispensaris de gels desinfectis a diferents llocs de l'espai, com en accessos o uns altres llocs previstos per l'organització
- 4** Instal·lació de cartelleria informativa de les normes de seguretat, sanitàries i de comportament.
- 5** Personal de suport per a la gestió de públics i seguiment del compliment de les normes.
- 6** Emissió d'avisos sonors recordant les normes vigents a cada moment.

ESPECTACLES ITINERANTS

Per a una major eficàcia en les mesures proposades, per a cada tipus de espectacle, dividim els espectacles catalogats com a "ITINERANTS" en dos tipus, un que fa referència a les "desfilades" i un altre que atén a aquells en els quals el "públic i l'espectacle de desplacen conjuntament".

DESFILADES

La característica d'aquesta mena d'espectacles se centra en la disposició del públic en els laterals d'un itinerari marcat i pel qual transita una sèrie d'artefactes escènics que desfilen en ordre. També destaca el fet de que es realitzen en zones centrals de les poblacions on els habitants es concentren per a gaudir de l'espectacle. Com a exemple podem nomenar qualsevol desfilada festiva de qualsevol població del territori.

- 7** Ampliació dels recorreguts per a redistribuir al públic en espais amplis.
- 8** El recorregut es realitzarà per llocs amplis, evitant carrers estrets i llocs propensos a les aglomeracions.
- 9** Distribuir al públic en zones delimitades per illes i voreres amb controls d'accés i gestió de l'espai per a facilitar el compliment de les distàncies recomanades.
- 10** En cadascuna de les zones anteriors, el públic pot ser distribuït assegut i dempeus, darrera d'ells, mantenint les distàncies necessàries entre totes les persones mitjançant marques prèviament establertes. El públic també pot gaudir de la desfilada des de les finestres i terrasses dels edificis.
- 11** Ús obligatori de màscara per a accedir als recintes si les autoritats i la situació sanitària així ho recomana o ho requereix.

PÚBLIC I ESPECTACLE EN MOVIMENT

Aquest tipus d'espectacles itinerants es caracteritzen pel desplaçament conjunt del públic i artistes per l'espai, carrers, parcs o places, acompanyant el desenvolupament de les escenes. El públic pot participar de manera més o menys pròxima depenent principalment de les dimensions de l'espai on es programa l'espectacle i les característiques d'aquest.

- 12** Control de nombre d'espectadors per a evitar la massificació dels espais
- 13** Realitzar la programació en avingudes i espais amplis per a facilitar les distàncies de seguretat entre les persones que configuren el públic i aquest amb l'espectacle.
- 14** Ús de mascareta generalitzada segons les normes i recomanacions vigents a cada moment i lloc.
- 15** En cas que la peça ho permeti, incloure accions i procediments per ensenyar al públic a comportar-se en les situacions que es generin.

ESPECTACLES ESTÀTICS

- 16** Generar zones preestablertes mitjançant cadires, tamborets, graderies o qualsevol altra marca que ajudi a controlar les distàncies necessàries a cada moment i lloc
- 17** Planificar el procés d'acomodament i evacuació del públic per a evitar aglomeracions i retards inoportuns.
- 18** Generar recorreguts d'accés i sortida del públic per a evitar aglomeracions i encreuaments entre les persones.
- 19** Assistència de personal per a acomodació, evacuació i ajuda al públic.

INSTAL·LACIONS

Els elements de millora en la seva seguretat per a adaptar-se a les normatives sanitàries serien les següents:

- 20** Es delimitarà l'espai per a poder controlar l'aforament. Podrà accedir un nombre limitat de persones durant un temps controlat, després del qual es buidarà l'espai per a netejar les superfícies.
- 21** En el cas que es prevegi molt públic, i en coordinació amb els organitzadors, accés amb tiquet obtingut prèviament per a evitar cues, prioritzant la seva obtenció per via telemàtica.
- 22** Gel hidroalcohòlic en l'entrada i sortida de l'espai per a que el públic es netegi la mans abans d'accedir a l'espai i quan surt d'ell.
- 23** Dibuix d'un cercle en el terra al voltant de cada joc o instal·lació per a delimitar l'espai interpersonal.
- 24** Informació sobre les mesures de seguretat abans d'accedir.
- 25** Ús de mascaretes, en funció de les recomanacions de les autoritats sanitàries, en el moment de l'actuació.
- 26** A més de les mesures anteriors, en el cas de les activitats que es desenvolupin dins d'espais tancats com per exemple caravanes, s'accedeix per unitats de convivència fins a un aforament màxim de 8 persones, o bé en el cas de persones de diferents nuclis, l'ocupació serà d'un màxim de 3 persones amb l'ús obligatori de mascaretes.

DELS CAMERINOS

La producció de la exhibició de les Arts Escèniques porta implícit, molt sovint, l'habilitació d'espais per a camerinos no pensats per a tal finalitat. Per això, caldrà tenir en consideració algunes recomanacions addicionals a totes aquelles que s'apliquin als espais creats per a tal finalitat en els recintes culturals o esportius.

- 27** Tindran les dimensions necessaries per tal que el nombre de persones que hagin d'utilitzar-lo puguin mantenir les distàncies marcades en els protocols sanitaris.
- 28** Estaran ubicats el més aprop possible dels espais d'actuació. En el cas dels espectacles itinerants aquests estaran en espais el més propers possible als punt d'inici i final de la representació.
- 29** Compatran amb gels desinfectants a disposició de les companyies.
- 30** Instruccions d'ús de les instal·lacions a disposició de totes les persones que configuren l'equip artístic i tècnic de l'espectacle.
- 31** Seran desinfectats abans i després de cada ús.

DE ZONA DE MUNTATGE-DESMUNTATGE

Generalment els espais de muntatge i desmuntatge dels espectacles de carrer acostumen a estar ubicats en zones públiques dedicades a aquesta finalitat. En aquestes zones es descarreguen i desvalen els artilugis escènics i els equips tècnics que configuren les escenografies i espais escènics dels espectacles, independentment de la disciplina que es treballi.

Per augmentar la seguretat en aquest període del procés, s'implementaran unes mesures específiques que s'afegiran a les ja creades de forma interna en cada companyia seguint els protocols marcats pels Plans de protecció de riscos laborals generats i aprovats per a cada espectacle en concret.

- 32** L'organització delimitarà l'espai suficient per tal que el procés de desembalatge dels artilugis escènics, es mantinguin les distàncies sanitàries necessàries.
- 33** En aquest espai només hi tindrà accés el personal degudament autoritzat.
- 34** Aquest espai disposarà de gels desinfectants i les epis necessàries per a totes les persones que l'organització aporti i que hagin de compartir l'espai de treball amb el personal que configura l'equip de l'espectacle.
- 35** Com a norma general s'assegurarà que tots els membres de l'equip tinguin permanentment a la seva disposició en el lloc de treball gels hidroalcohòlics o desinfectants o quan això no sigui possibles, aigua i sabó.
- 36** Quan no pugui garantir-se la distància de seguretat interpersonal d'aproximadament dos metres, s'assegurarà que els treballadors disposin d'equips de protecció adequats al seu nivell de risc.
- 37** En tot cas, el personal haurà d'estar format i informat sobre el correcte ús dels citats equips de protecció.

DE LA REALITZACIÓ ARTÍSTICA DE L'ESPECTACLE

L'empresa productora haurà de posar a disposició dels integrants de l'espectacle els elements de prevenció adequats per al correcte desenvolupament del seu treball.

Per norma general s'aplicaran les mesures de protecció comunes als col·lectius artístics sempre que no estiguin recollides als Plans de Prevenció de Riscos Laborals que tot espectacle professional ha de tenir creat i implementat per a les empreses homologades a tal finalitat.

A més de les mesures generals d'higiene i prevenció generals seran aplicables als col·lectius artístics les següents mesures:

- 38** Quan hi hagi diversos artistes simultàniament a escena, la direcció artística vetllarà perquè es mantingui la distància sanitària de seguretat en el desenvolupament de l'espectacle.
- 39** En aquelles actuacions o espectacles en els que no pugui mantenir-se dita distància de seguretat, ni l'ús d'equips de protecció adequats al nivell de risc, com és el cas dels i les acròbates, actrius, actors, professionals de la dansa, etc, s'atindrà a mesures de seguretat dissenyades per a cada cas particular a partir de les recomanacions de les autoritats sanitàries.

www.pateacalle.org
info@pateacalle.org
TEL. 688 76 45 66

www.ttp.cat
ttp@ttp.cat
TEL. 649 567 851